

Helping HAND - *Helping Hyper Activity Nurture Development*

2017-1-HU01-KA201-036016

A szülői és pedagógusi kézikönyvek és a projekthez kapcsolódó kutatás

Dr. Kate Carr-Fanning, Dr. Tanya Rihtman, UK
Dr. Csákvári Judit, HU,

Áttekintés

- Háttér és a projekt indokoltsága
- Célok
- Gyakorlati vs. kutatási projekt
- A kutatás folyamata

Háttér

- Az ADHD - idegrendszeri fejlődési zavar, hiperaktivitás, impulzivitás és/vagy figyelmi problémák jellemzik
- Világszerte a gyermekek 5-6%-át érinti
- Az intézmény-alapú korai beavatkozások hatásosnak bizonyulnak ADHD-ban (Feil, 2016).
- A szülő tréning első vonalbeli kezelési lehetőség ADHD-ban (NICE, 2018).

A gyakorlat

A projekt célja

- Szlovákiai, romániai és magyarországi helyszínen otthoni és inklúziót támogató óvodai program megtervezése, végrehajtása és értékelése ADHD-szerű viselkedést mutató gyerekek támogatása érdekében
- Digitális kézikönyvek létrehozása óvodapedagógusoknak (O1) és szülőknek (O2) az inkluzív nevelés támogatására és a korai beavatkozás megtervezésére négy nyelven (SLO, RO, HU, ENG)
- Gyakorlati célú projekt **kutatási komponenssel**

Partnerek

- Több érdekelt fél közötti együttműködés
- Több diszciplína együttműködése
- <http://helping-hand.hu/>
- 7 szervezet:
 - 1 oktatási célú kiadó
 - 2 egyetem
 - 2 óvoda
 - 1 óvodai egyesület
 - 1 alapítvány

A program

Program:

- Szülői és óvodapedagógus kézikönyv megtervezése, fejlesztése
- Óvodapedagógus tréning megtervezése (train-the-trainer megközelítés)
- Értékelés

Kézikönyvek

1. Hogyan fejlődnek a gyermekek?

1.1 Érzelmi, viselkedés- és kognitív fejlődés koragyermekkorban

1.2 A koragyermekkorban jellemző és a kihívást jelentő viselkedések megértése

Kézikönyvek

2. ADHD

2.1 Mit jelent az ADHD?

2.2 ADHD és a végrehajtó funkciók

2.3 ADHD és a környezet

2.4 Erősség alapú megközelítések az ADHD megértéséhez

3. Az ADHD-val élő vagy ADHD-szerű viselkedést mutató gyermekek otthoni támogatása / inklúziója az óvodában

3. Az ADHD-val élő vagy ADHD-szerű viselkedést mutató gyermekek otthoni támogatása /

inklúziója az óvodában

3.1 Az erősség alapú megközelítés megvalósításának lehetőségei

3.2 A környezet módosítása

3.3 Végrehajtó funkciók fejlesztése

3.4 Az érzelmekkel való munka és az érzelmi szabályozás fejlesztése

3.5 Viselkedésmódosítás

4. Együttműködés a gyermekünkkel, az óvodával és más szakemberekkel / más szakemberekkel és a közösséggel

Szülői változat:

4.1 Ha a gyermeket ADHD-val diagnosztizálnak

4.2 Hogyan mondjuk el a gyermeknek, ha ADHD diagnózist kap?

4.3 Együttműködés az óvodával

4.4 Együttműködés más szakemberekkel és a közösséggel

4.5 Együttműködés a többi szülővel

Óvodapedagógus változat:

4.1 Szülőkkel való együttműködés

4.2 Együttműködés más szakemberekkel és a közösséggel

A program

Kulcsjellemzők:

- Train-the-trainer
- Együttműködő / participatív megközelítéssel tervezve
- Intézmény és otthon kapcsolatát szem előtt tartva
- Evidencia-alapú intervenciók áttekintése és a három ország szociokulturális és intézményi nevelési környezetéhez illesztése
- Az ADHD szerű viselkedés esetén a minél korábbi beavatkozás szem előtt tartása: viselkedés modifikáció, pszicho-edukáció, erősség-alapú személet, kommunikáció
- Együttműködés és kommunikáció: szülő-szakember, szakemberek közötti

Kutatás

Kutatási célok

- **A Helping Hand Program hatásainak értékelése**
 - Feltárni a szülők és szakemberek ismeretét az ADHD-ra és intervencióra vonatkozóan
 - Feltárni a szülők és szakemberek ismeretét és tapasztalatát a támogatásra, beavatkozásokra vonatkozóan
 - Feltárni a kézikönyvek használhatóságát, alkalmazhatóságát
 - Feltárni a kézikönyvek érthetőségét és a kapcsolatos tapasztalatokat (pl. konkrét stratégiákra vonatkozóan)
 - Feltárni a kompetencia élményre gyakorolt hatást
 - Feltárni a stressz élményre gyakorolt hatást

Módszer

- Etikai engedély (2018. szept. ELTE és CU)
 - A különböző partnerek szerepe az adatgyűjtésben és elemzésben
 - Pre-post teszt design
 - Pre-teszt: szülői és szakember kérdőív
 - Post-teszt:
 - (1) szülői és szakember kérdőív
 - (2) szülői és szakember fókuszcsoport az óvodapedagógusok vezetésével – 6 csoport
- Tréning CU (2018. július és 2019 január)

Mi történt eddig

- 12 résztvevő a train-the-trainer alkalmon
- 9 megtartott tréning – 44 óvodapedagógusnak
- Szülői nyílt napok
- Minden résztvevő csoportjában több, mint 20 gyermek – több, mint 850 gyermekhez ért el
- Pre/poszt kérdőív
- Fókuszcsoport

Első
eredmények:
tréning

3 országból 12 résztvevő volt a train the trainer
eseményen 2019 januárjában

9 résztvevő országonként 3 tréning eseményt tartott
további óvodapedagógusoknak

ROMÁNIA

MAGYARORSZÁG

SZLOVÁKIA

Első eredmények: tréning

ROMÁNIA

14 fő

(kényelmi mintavétel)

2 alkalom

(n=7/alkalom)

2 város 15 km-es
körzetében

6 óvodát bevonva

Csoportméret n=12
főnél volt elérhető

Mindegyiknél
minimum n=19

a legalacsonyabb
becslés szerint elérték
száma n=228

MAGYARORSZÁG

22 fő

(kényelmi mintavétel)

1 alkalom

1 helyszín

1 gyakorló óvoda

Csoportméret n=12
főnél volt elérhető

Mindegyiknél
minimum n=19

a legalacsonyabb
becslés szerint elérték
száma n=228

SZLOVÁKIA

8 fő

(kényelmi
mintavétel)

1 alkalom

1 helyszín 20 km-es
körzetében

6 óvodát bevonva

Csoportméret n=8
főnél volt elérhető

Mindegyiknél
minimum n=19

a legalacsonyabb
becslés szerint elérték
száma n=171

Total=627

Első eredmények: kvalitatív

Kérdőívek

Szülők

- (össz=114, 8 férfi)
- HU 36
- RO 45
- SLO 33
- Pre n=81
- Poszt n=10
- **Mindkettő n=23**
- Olvasta a kézikönyvet és/vagy részt vett a nyílt napon

Óvodapedagógusok

(össz=46, mindenki nő)

- HU 15
- RO 12
- SLO 19
- Pre n=17
- Poszt n=7
- **Mindkettő n=22**
- Olvasta a kézikönyvet és/vagy részt vett a nyílt napon

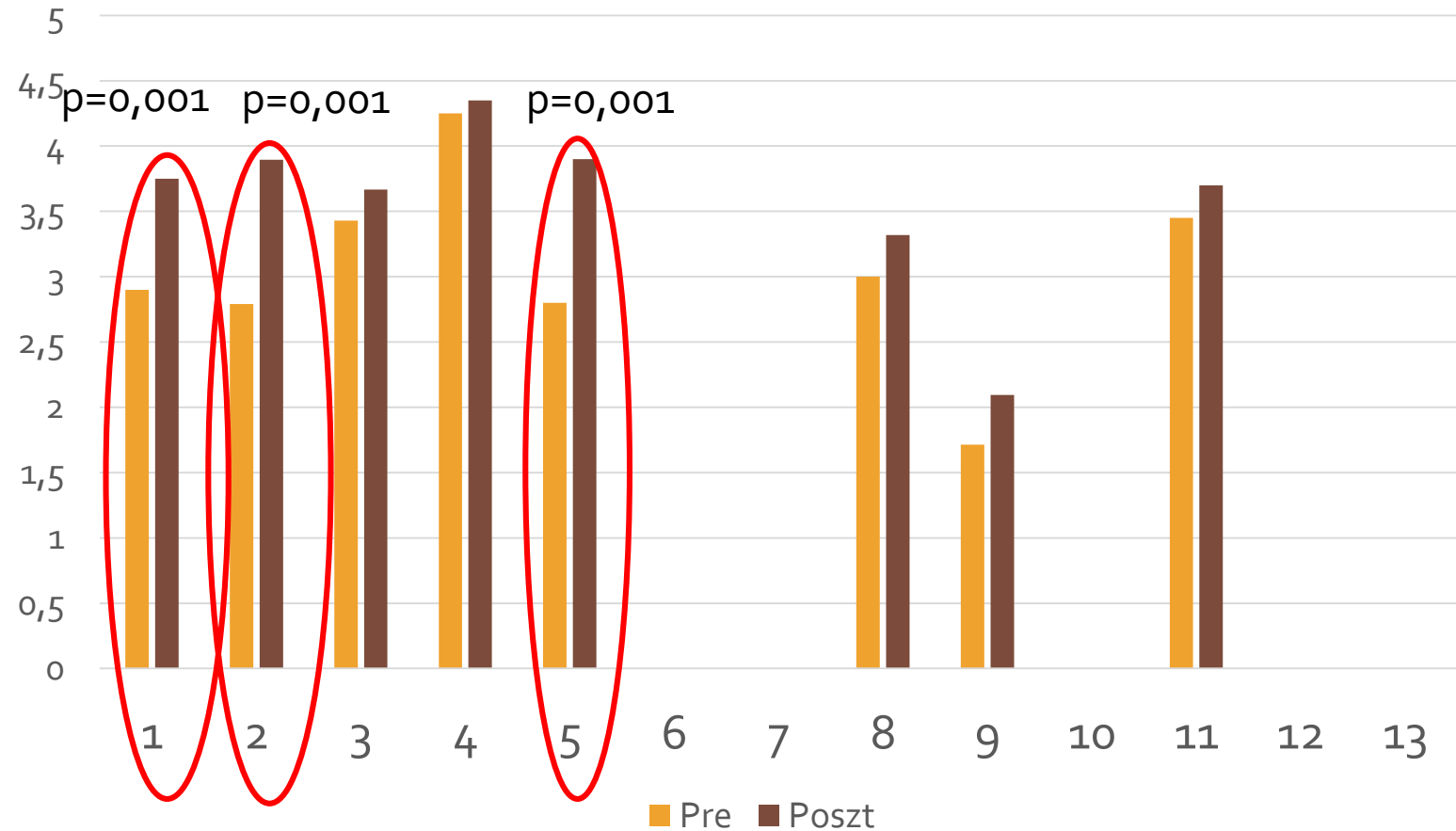
Első eredmények: kvantitatív

Állítások, ahol az egyetértés fokának erősödését vártuk

1. Elég tájékozottnak érzem magam az ADHD-szerű viselkedésekről ahhoz, hogy fel tudjam ismerni azokat a gyerekeket, akiknek ilyen a viselkedésük.
2. Elég tájékozottnak érzem magam az ADHD-szerű viselkedésekről ahhoz, hogy az ADHD-szerű viselkedést mutató gyermekem számára is befogadóvá tegyem az otthoni környezetet.
3. Képesnek érzem magam arra, hogy az otthoni környezetben hatékonyan kezeljem a kihívást jelentő viselkedést.
4. Képesnek érzem magam az óvodapedagógusokkal való együttműködésre a kihívást jelentő vagy ADHD szerű viselkedést mutató gyermekem támogatása érdekében.
5. Tisztában vagyok vele, hogy hogyan kell alkalmazni az erősség alapú-megközelítést az ADHD szerű viselkedést mutató gyermekem esetében.
8. Az ADHD-ről az óvodapedagógustól tájékozódtam.
9. Az ADHD-ről a többi szülőttől tájékozódtam.
11. Úgy érzem, képes vagyok magamat képezni saját utánajárással és szakmai továbbképzések segítségével (pl. online, konferenciák, stb.)

Első
eredmények:
kvantitatív

Szülői kérdőív pre/poszteszt

Összetartozó mintás t-próba

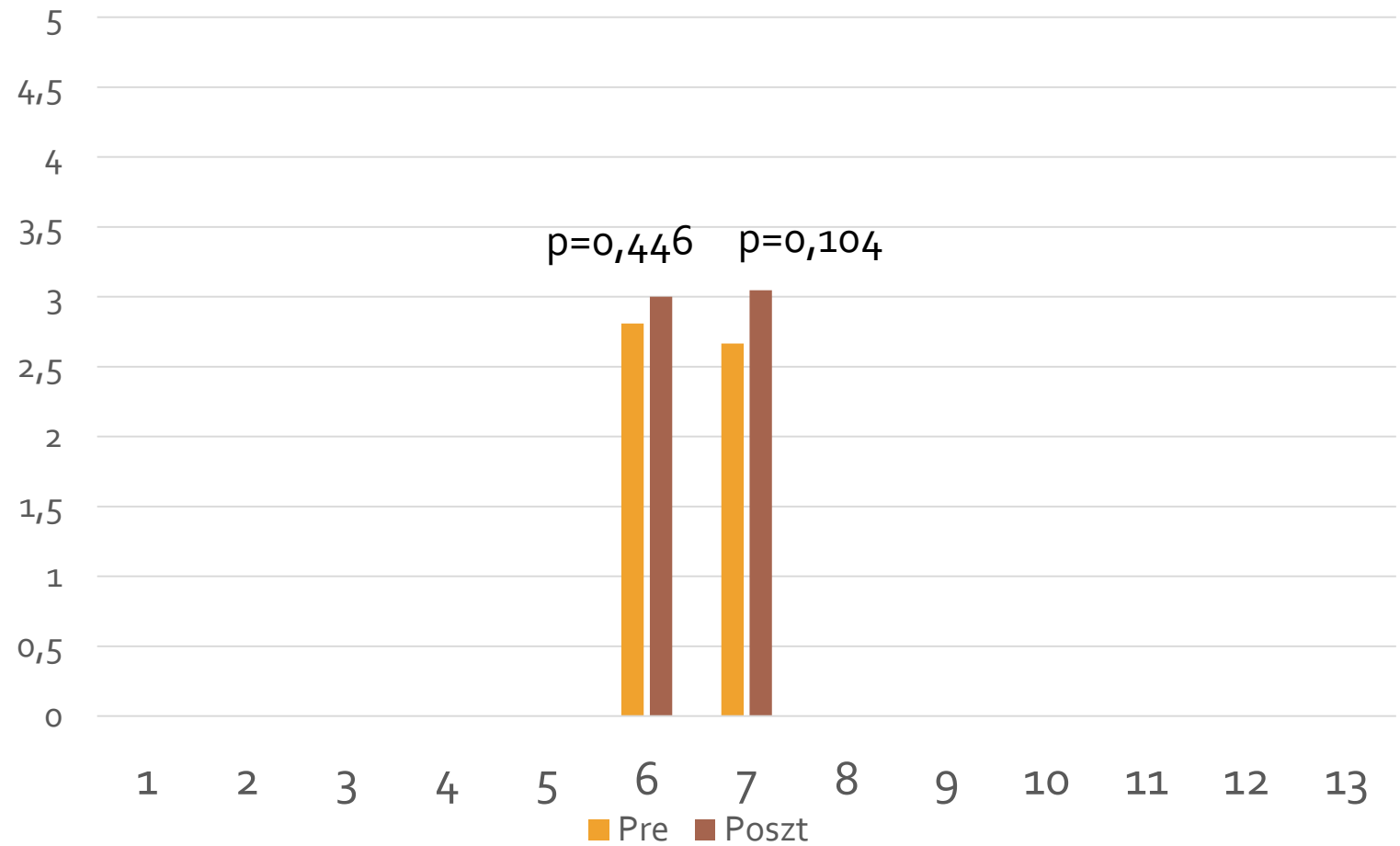
Első eredmények: kvantitatív

Állítások, ahol az egyetértés fokában nem vártunk változást

6. A tanulmányaim során tanultam ADHD-ról.
7. Az ADHD-t saját utánajárásum és továbbképzéseim során ismertem meg.

Első
eredmények:
kvantitatív

Szülői kérdőív pre/poszt

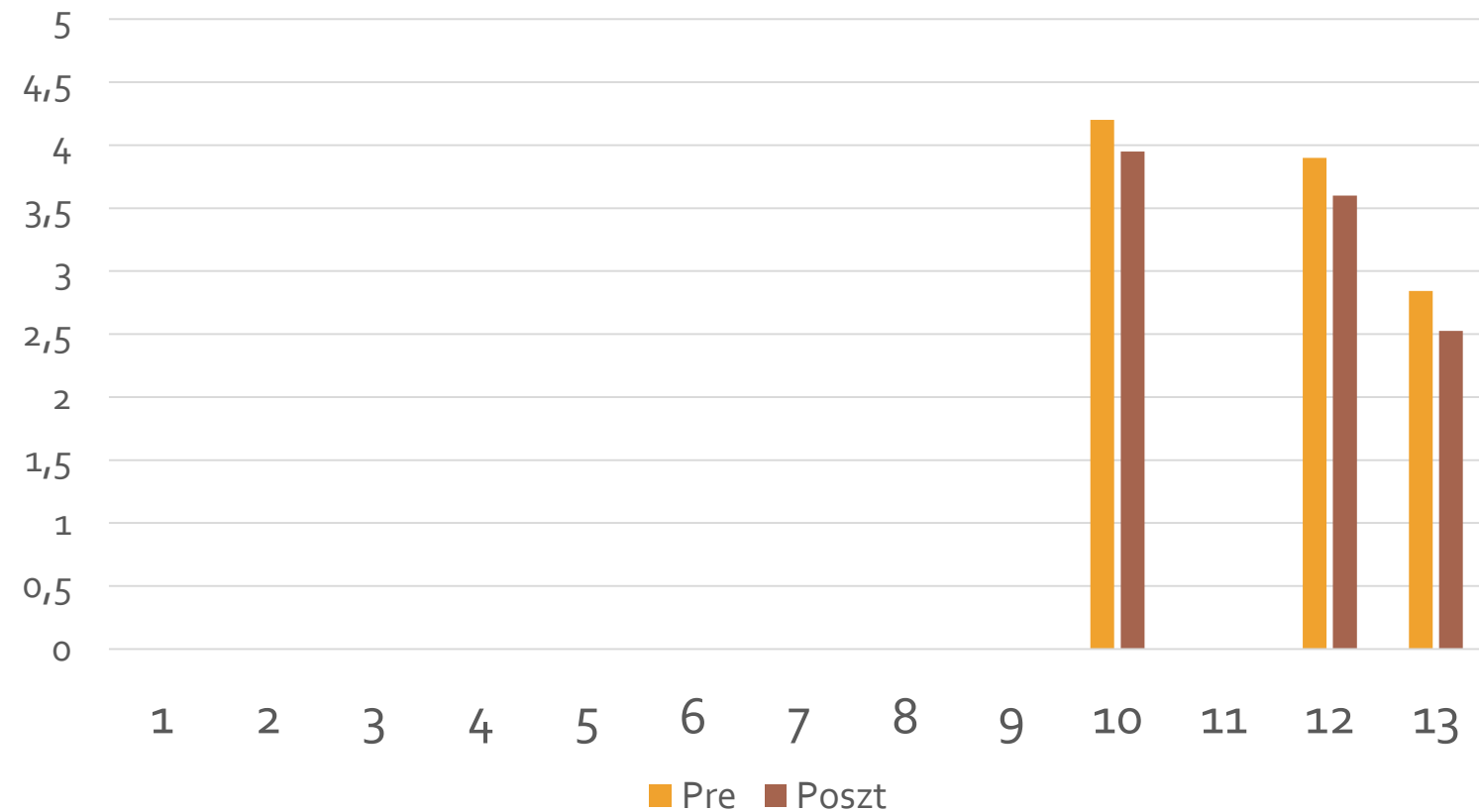
Első eredmények: kvantitatív

Állítások, ahol az egyetértés fokának gyengülését vártuk

10. Úgy érzem, további ismeretekre van szükségem ahhoz, hogy támogatni tudjam az ADHD-s, vagy az ADHD-szerű viselkedést mutató gyermekemet az otthoni környezetben.
12. Úgy érzem, további támogatásra/forrásokra van szükségem annak érdekében, hogy ki tudjam elégíteni az ADHD-s gyermekem igényeit.
13. Feszültnek érzem magam a kihívást jelentő viselkedést mutató gyermekem miatt.

Első
eredmények:
kvantitatív

Szülői kérdőív pre/poszt

Első eredmények: kvantitatív

SZÜLŐ

Állítások, ahol az egyetértés fokának erősödését vártuk és kaptuk

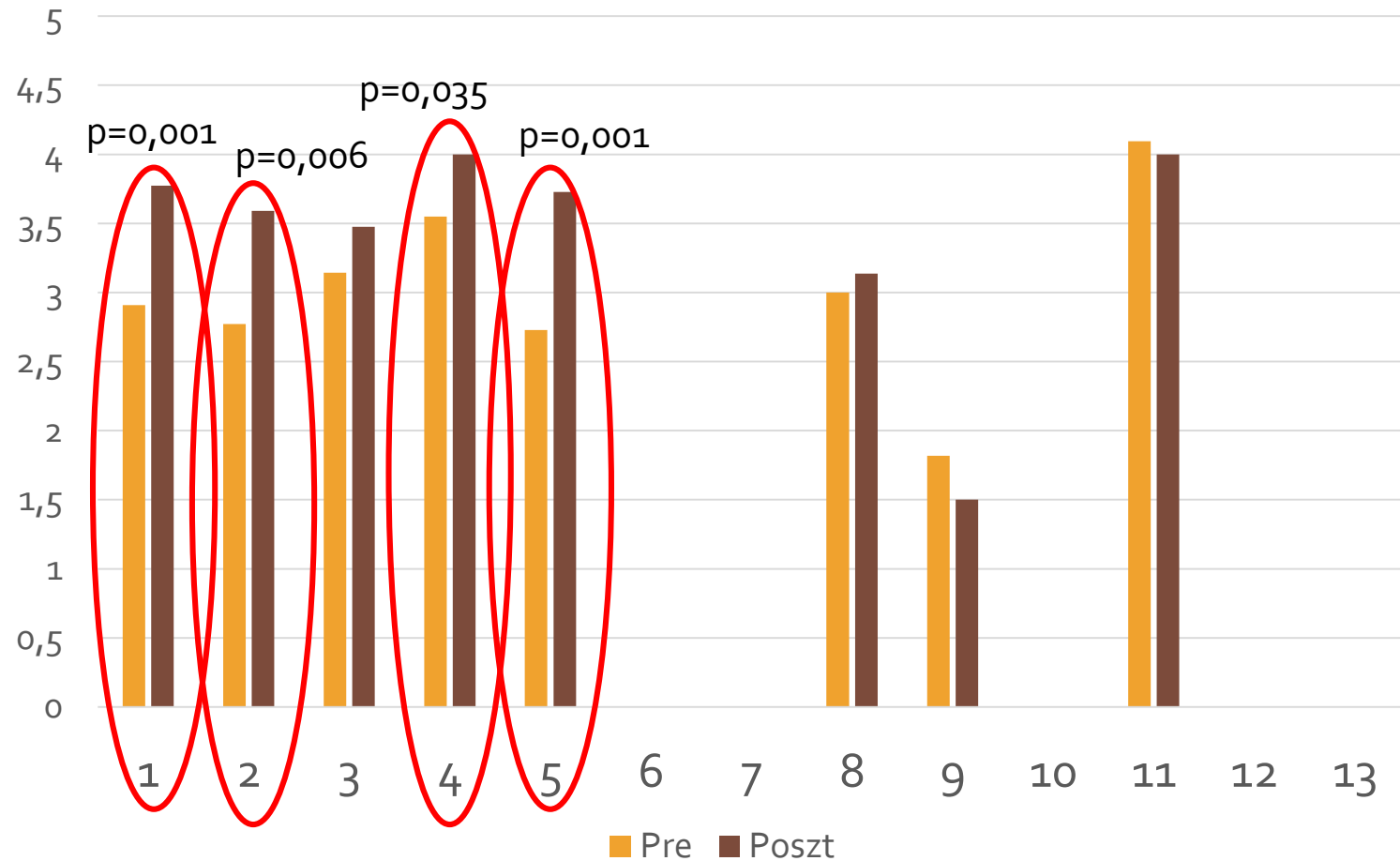
1. Elég tájékozottnak érzem magam az ADHD-szerű viselkedésekről ahhoz, hogy fel tudjam ismerni azokat a gyerekeket, akiknek ilyen a viselkedésük.
2. Elég tájékozottnak érzem magam az ADHD-szerű viselkedésekről ahhoz, hogy az ADHD-szerű viselkedést mutató gyerekem számára is befogadóvá tegyem az otthoni környezetet.
5. Tisztában vagyok vele, hogy hogyan kell alkalmazni az erősség alapú-megközelítést az ADHD szerű viselkedést mutató gyermekem esetében.

Állítások, ahol az egyetértés fokában nem vártunk és nem kaptunk változást

6. A tanulmányaim során tanultam ADHD-ról.
7. Az ADHD-t saját utánajárásom és továbbképzéseim során ismertem meg.

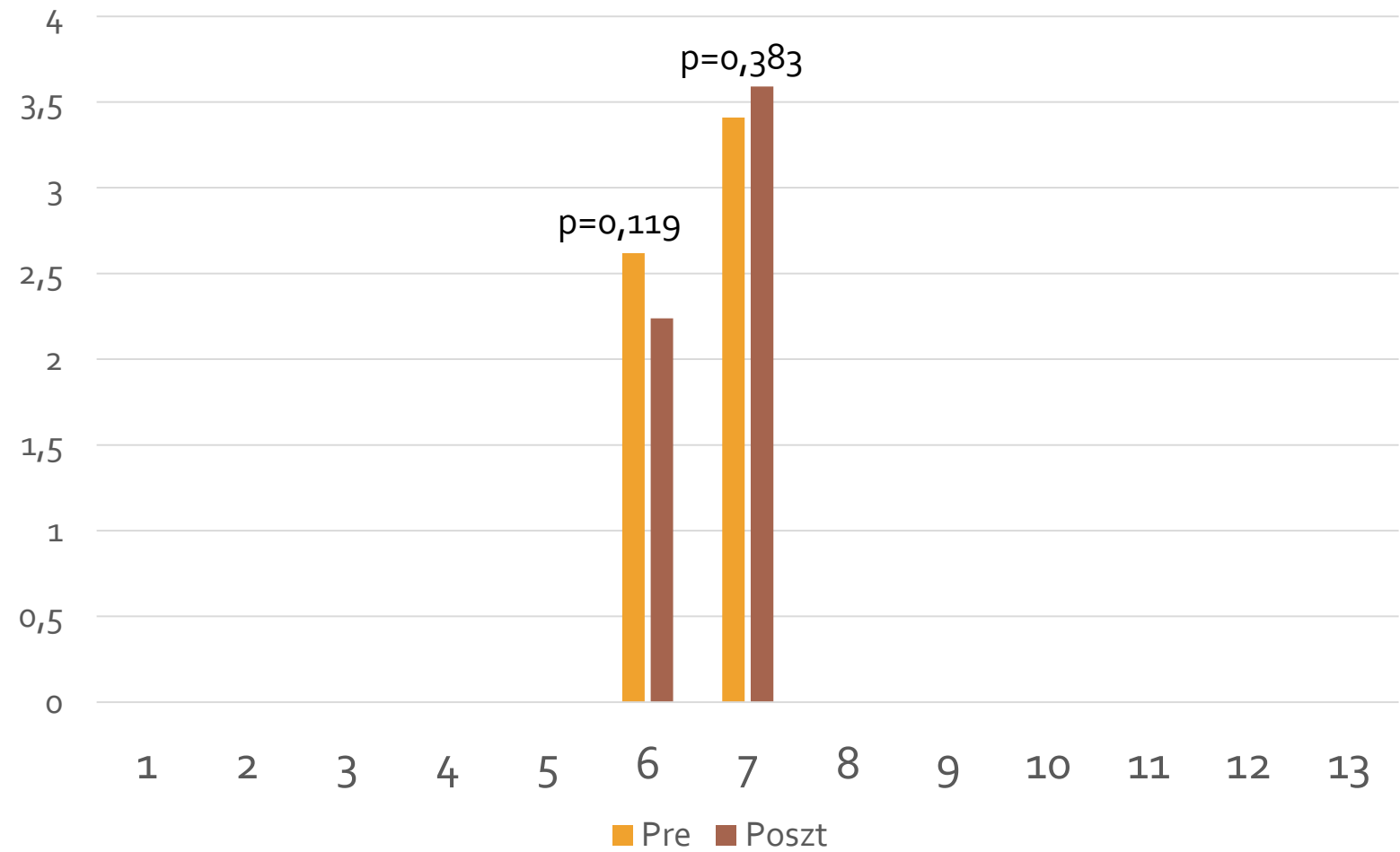
Első
eredmények:
kvantitatív

Óvodapedagógus kérdőív pre/posztteszt

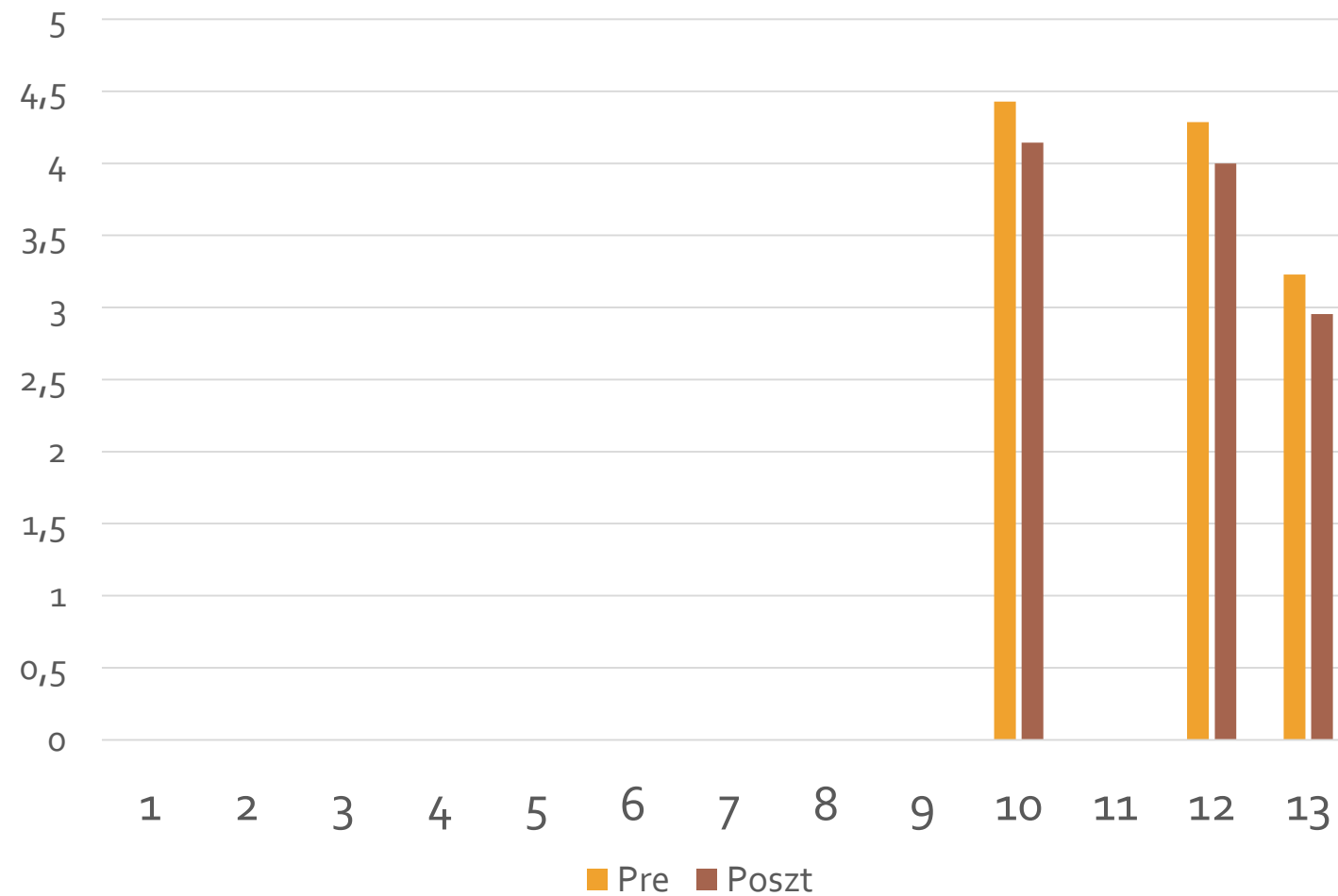
Első
eredmények:
kvantitatív

Óvodapedagógus kérdőív pre/posztteszt

Első
eredmények:
kvantitatív

Óvodapedagógus kérdőív pre/posztteszt

Első eredmények: kvantitatív

OVODAPEDAGÓGUS

Állítások, ahol az egyetértés fokának erősödését vártuk és kaptuk

1. Elég tájékozottnak érzem magam az ADHD-szerű viselkedésekről ahhoz, hogy fel tudjam ismerni azokat a gyerekeket, akiknek ilyen a viselkedésük.
2. Elég tájékozottnak érzem magam az ADHD-szerű viselkedésekről ahhoz, hogy befogadó környezetet teremtsék az ADHD-szerű viselkedésű gyerekeknek a csoportomban.
4. Képesnek érzem magam a szülőkkel/gondviselőkkkel való együttműködésre a kihívást jelentő vagy ADHD szerű viselkedést mutató gyerekek támogatása érdekében.
5. Tisztában vagyok vele, hogy hogyan kell alkalmazni az erősség alapú-megközelítést az ADHD szerű viselkedést mutató gyerekek esetében.

Állítások, ahol az egyetértés fokában nem vártunk és nem is kaptunk változást

6. A rendes egyetemi/főiskolai pedagógusképzés során tanultam ADHD-ról.
7. Az ADHD-t saját utánajárásom és továbbképzéseim során ismertem meg.

- A projekt még tart
- Az elsődleges eredmények biztatók
- A hatások már most láthatók
- <http://helping-hand.hu/>

